

Asistent pedagoga_ osobní asistent

Vývoj problematiky asistenčních služeb při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR

● **Interním pracovníkem školy/školského zařízení**, dalším učitelem nebo vychovatelem školní družiny či internátu, v jehož pracovní náplni je stanoven obsah i rozsah individuální péče o dítě/žáka se zdravotním postižením.

● **Pracovníkem civilní služby** ve smyslu Metodického pokynu k zabezpečení výkonu civilní služby ve školách a školských zařízeních č.j. 23 318/99-24.

● **Osobním asistentem**, sjednaným pro žáka buď na odboru sociálních služeb příslušného krajského úřadu, úřadu práce, který postupuje podle zákona č. 218/2000 Sb. včetně realizační metodiky a přiděluje na základě Dohody o vytvoření veřejně prospěšné práce asistenční službu subjektu, který si o ni požádá a má ve své zřizovací listině výkon sociálních služeb, či na bázi aktivit občanských sdružení (např. Rytmus, Akord v Praze), nadací (Výbor dobré vůle Olgy Havlové) event. dalších institucí.

Vývoj problematiky asistenčních služeb při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR

● **Asistentem třídního učitele** ve smyslu Metodického pokynu MŠMT ke zřizování přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním a k ustanovení funkce vychovatele – asistenta učitele č.j. 25 484/2000-22. Upřednostňován je zde však asistent z prostředí romské komunity s cílem předcházet komunikačním a adaptačním obtížím a dalším výchovně vzdělávacím problémům především u žáků romského etnika.

● **Studenty** středních škol, především pedagogických, zdravotnických a sociálně právních; studenty vysokých škol, především pedagogických fakult, a to v rámci jejich krátkodobých i dlouhodobých praxí, tzv. praktikantů.

Legislativní zabezpečení funkce asistenta pedagoga od roku 2005

● **Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů**

● § 2 odst. 2

● Přímo pedagogickou činnost vykonává:

● učitel,

● vychovatel,

● speciální pedagog,

● psycholog,

● pedagog volného času,

● **asistent pedagoga,**

● trenér,

● vedoucí pedagogický pracovník.

Legislativní zabezpečení funkce asistenta pedagoga od roku 2005 (§ 20)

● Asistent pedagoga získává odbornou kvalifikaci

● vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd,

● vyšším odborným vzděláním získaným studiem v akreditovaném vzdělávacím programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu pedagogických asistentů nebo sociální pedagogiku,

- středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu pedagogických asistentů,
- středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělání a studiem pedagogiky, nebo
- základním vzděláním a absolvováním akreditovaného vzdělávacího programu pro asistenty pedagoga uskutečňovaného zařízeními dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Legislativní zabezpečení funkce asistenta pedagoga od roku 2005 (§ 20)

- § 22 odst. 1 písm. b/
- (1) Studiem pedagogiky se rozumí vzdělání získané studiem v akreditovaném vzdělávacím programu v oblasti pedagogických věd uskutečňovaném zařízeními dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- b) pro vychovatele, pedagoga volného času a **asistenta pedagoga** v rozsahu nejméně 80 hodin s obsahovým zaměřením na pedagogiku a psychologii.

Zákon č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

- § 16 odst. 9
- Ředitel mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy a vyšší odborné školy může se souhlasem krajského úřadu ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami, zřídit funkci **asistenta pedagoga**. V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení

Vyhláška MŠMT ČR č. 73/2005 Sb.,

- § 7 Asistent pedagoga
- Hlavními činnostmi asistenta pedagoga jsou pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází.
- Žádost o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga obsahuje název a sídlo právnické osoby, která vykonává činnost školy, počet žáků a tříd celkem, počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dosažené vzdělání asistenta pedagoga, předpokládanou výši platu nebo mzdy, zdůvodnění potřeby zřízení funkce asistenta pedagoga, cíle, kterých chce ředitel školy zřízením této funkce ve škole dosáhnout, a náplň práce asistenta pedagoga.

Vyhláška MŠMT ČR č. 73/2005 Sb.,

- § 8 odst. 6
- Ve třídách, odděleních a studijních skupinách určených pro žáka s těžkým zdravotním postižením mohou zabezpečovat výchovně vzdělávací činnost souběžně 3 pedagogičtí pracovníci, z nichž 1 je **asistent pedagoga**.
- § 8 odst. 7
- Ve třídách, odděleních a studijních skupinách, ve kterých se vzdělává žák se zdravotním postižením, může se souhlasem ředitele školy a zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka

působit **osobní asistent**, který není zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy.

- Resort školství
- asistent pedagoga** – podpůrná služba při vzdělávání
- pro žáky se zdravotním postižením
- integrované v běžných mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách
- s těžkým zdravotním postižením ve speciálních školách
- pro žáky se sociálním znevýhodněním (především romský asistent)
- v přípravných třídách běžných i speciálních škol
- v běžných i speciálních školách
- 2. resort práce a sociálních věcí
- osobní asistent** - sociální služba

Osobní asistent - specifikace

●Pomocný pracovník, jehož cílem je zajistit především pomoc při dopravě žáka s těžším zdravotním postižením do školy a ze školy, při nezbytných sebeobslužných činnostech, pomoc s přípravou pomůcek na vyučování a dopomoc při některých výchovně – vzdělávacích činnostech

Doporučená činnost osobního asistenta

(podpůrné služby žákům s těžkým či kombinovaným postižením ve speciální škole)

- Dozor a pomoc při dopravě žáka
- Pomoc při dýchání (respirátor, inhalování, masírování, ústní hygiena)
- Pomoc při omezeném pohybu (polohování)
- Střídání pozice v prostoru
- Vertikalizace
- Podpora pohybu

Doporučená činnost osobního asistenta

- Výživa – jídlo, pití
- Péče o kůži (koupání, čištění těla)
- Ústní hygiena (podpora péče o zuby, polykání, kousání, uzavření úst)
- Péče při vyměšování
- Medikace
- Oblékání
- Zvláštní opatření